

UZMAN ERBAŞ SÖZLEŞMESİNİN FESHİ VEYA YENİLENMEMESİ

A. GENEL OLARAK

Sözleşmeli uzman erbaşların sözleşmelerinin yenilenmemesi ve feshi konusu; **3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu** ile bu Kanun uyarınca Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren **Uzman Erbaş Yönetmeliği’nde** kapsamlı olarak düzenlenmiştir.

İşbu yazımızda sözleşmelerinin yenilenmemesi veya feshi nedeniyle hak kaybına uğraması muhtemel olan bireyleri aydınlatmak ve aynı zamanda ilgili mevzuatta yer verilen düzenlemeleri hukukçu olmayan kişilerin de kavrayabileceği şekilde sadeleştirmek ve tasniflendirmek amaçlanmıştır. Yukarıda belirtilen ilgili mevzuatta Türk Silâhlı Kuvvetlerinin erbaş kadrolarında devamlılık arz eden teknik ve kritik görevlerde, yetişmiş personel ihtiyacını karşılamak maksadıyla istihdam edilecek uzman onbaşı ve uzman çavuşların;

- ✓ *Temini,*
- ✓ *Atama, verilecek sicilin şekil ve usulleri ve bunlara yapılacak işlem şeklini,*
- ✓ *Derece yükselmesi ve kademe ilerlemesi ile terfilerini,*
- ✓ *Hizmet şartlarını,*
- ✓ *Görev ve hakları ile yükümlülüklerini,*
- ✓ *Sözleşmenin feshi ve uzatılmasında(yenilenmesinde) uygulanacak esasları,*
- ✓ *Ayırma ve ayrılma esaslarını,*
- ✓ *Astsubay sınıfına geçirilecekler için uygulanacak esasları,*
- ✓ *Astlık-üstlük münasebetleri ile tâbi oldukları statü ve haklar ile ilgili esas ve usuller düzenlenmektedir.*

İşbu çalışma kapsamında yalnızca sözleşmelerinin yenilenmemesi ve feshi konusu incelenecektir.

Uzman erbaşlar; **iki yıldan az, beş yıldan fazla olmamak şartıyla sözleşme** yaparak göreve başlar ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. Sağlık niteliklerini taşıyanların, müteakip sözleşmeleri, **bir yıldan az, beş yıldan fazla olmamak şartıyla** azami 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde düzenlenen yaş haddine kadar uzatılabilir. (Kanun madde 5, Yönetmelik madde 9)

B. SÖZLEŞMENİN FESHİ SEBEPLERİ

I. İntibak Edememe Nedeniyle Sözleşmenin Feshi

- Sözleşmenin imzalanmasından sonra ilk beş aylık intibak dönemi içerisinde göreve intibak edemeyenler ile ayrılmak isteyenlerin sözleşmeleri feshedilir. (Kanun madde 12, Yönetmelik madde 13)

II. Görevde Başarısız Olanlar ile Kendisinden İstifade Edileme Nedeniyle Sözleşmenin Feshi

- Görevde başarısız olanlar ile kendisinden istifade edilemeyeceği (atış, spor, eğitim, operasyon ve istihdam edildikleri kadro görev yerlerinde ve davranışlarında askerlik mesleği değerlerini sergilemede, ikazlara rağmen istenen düzeye ulaşamayan ve aşırı derecede borçlananlardan bu durumu rapor, tutanak ve her türlü belge ile kanıtlananlar, mazeretsiz olarak bir sözleşme yılı içerisinde yedi gün ve daha uzun süre ile göreve gelmeyenler) anlaşılan, atandıkları kadro görev yerleri ile ilgili olarak üç ay ve daha uzun süreli bir kurs veya eğitime gönderilenlerden kurs veya eğitimde başarısız olan uzman erbaşların, barışta sözleşme sürelerine bakılmaksızın Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Bunlar yedekte er kaynağına alınır. (Kanun madde 12, Yönetmelik madde 13)

III. Diğer Nedenlerle Sözleşmenin Feshi

- Almış oldukları sicile göre kademe ilerlemesi yapamayanların,
- Verilen ceza, ertelense, seçenek yaptırımlara çevrilse, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilse veya affa uğrasa dahi;

- ❖ Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar ile basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, iftira, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, yalan yere tanıklık, yalan yere yemin, cürüm tasnii, ırza geçmek, sarkıntılık, kız, kadın veya erkek kaçırmak, fuşşiyata tahrik, gayri tabiî mukarenet, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçlar ile istimal ve istihlâk kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmî ihale ve alım ve satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, firar, amir veya üste fiilen taarruz, emre itaatsizlikte ısrar, üste hakaret, mukavemet, fesat, isyan suçlarından dolayı mahkûm olanların,
- ❖ 1632 sayılı Kanunun 148 inci maddesinde yazılı suçlardan mahkûm olanların,
- 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 10 uncu maddesinde belirtildiği şekilde sağlık nedeniyle kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılanların,
- Taksirli suçlar hariç olmak üzere diğer suçlardan adlî veya askerî mahkemeler tarafından otuz günden daha fazla süreli hürriyeti bağlayıcı bir ceza ile mahkûm olanların,
- Taksirli suçlar nedeniyle altı ay veya daha fazla süre ile hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkûm olanların,
- Son olarak verilen de dâhil olmak üzere, kararın kesinleştiği tarihten itibaren geriye doğru son bir yıl içinde toplamda otuz gün ve daha fazla oda hapsi veya hizmet yerini terk etmeme cezasına mahkûm olmak veya en son aldığı disiplin cezasından geriye doğru son bir yıl içinde en az iki disiplin amirinden toplam sekiz defa veya daha fazla disiplin cezası alanların,
- Yabancı uyruklu kişilerle evlenenlerden; bu evlilikleri, 12/3/1997 tarihli ve 22931 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yabancı Uyruklu Kişilerle Evlenen Subay, Astsubay, Sözleşmeli Subay, Sözleşmeli Astsubay, Uzman Jandarma ve Uzman

Erbaşlar Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından uygun görülmeyenlerin,

- Çeşitli nedenlerle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin veya Türk vatandaşlığından çıkartılanların,
- Haklarında yüksek disiplin kurulları tarafından Silahlı Kuvvetlerden ayırma cezası verilenlerin sözleşmeleri feshedilmek suretiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilir.
- Uzman erbaş olarak göreve başlamış olup da, daha sonra bu Yönetmelikte belirtilen şartlara sahip olmadığı anlaşılanlar hakkında da fesih işlemi yapılır. (Kanun madde 12, Yönetmelik madde 13)

Ayrıca Uzman Erbaşlar da;

- Sözleşmenin imzalanmasından sonra ilk beş aylık intibak dönemi içerisinde ayrılmak istemeleri halinde kendileri de sözleşmenin feshini isteyebileceklerdir. (Kanun madde 12, Yönetmelik madde 13)
- Yine istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında sağlık niteliklerine uygun diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilecekleri gibi kuvvet veya sınıf değişikliği işlemine tabi tutulan uzman erbaşlar, sözleşmenin feshini isteyebilirler. Bu şekilde sözleşmenin feshini isteyen uzman erbaşların istekleri kabul edilir. (Kanun madde 16, Yönetmelik madde 19)

C. SÖZLEŞMENİN FESHİ USULÜ VE YETKİ

- Tugay, bağımsız tugay, tümen, bölge (ve eşidi) komutanlarınca veya eşidi kurum amirlerince; ordu, kolorduya (ve eşidi) doğrudan bağlı birlikleri ile eşidi kurum amirleri için kurmay başkanlarınca; kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Genelkurmay Başkanlığı ile Millî Savunma Bakanlığına doğrudan bağlı birlikler için personel başkanlarınca veya yetki verilen komutanlıklarca; Sahil Güvenlik Komutanlığında ise Sahil Güvenlik Komutanlığınca sözleşmeleri feshedilmek suretiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilir.
- Sözleşmenin feshedildiği, ilgili kuvvet komutanlığına, Jandarma Genel Komutanlığına ve ilgili amirine, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından da ilgili birlik komutanlığına bildirilir. Kendisine tebliği müteakip, yapılacak devir-teslim ve diğer işlemlerin sonunda ilişik kesme ile fesih tamamlanır.
- Her ne sebeple olursa olsun, sözleşmesi feshedilerek Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkisi kesilen uzman erbaşlar, tekrar Türk Silahlı Kuvvetlerine alınmazlar.

D. SÖZLEŞMENİN YENİLENMEMESİ

Uzman erbaşlar, sözleşme süresinin bitiminde terhis edilirler. Bunlardan sözleşmelerinin yenilenmesini isteyenlerin istekleri, müteakip sözleşme süreleri **bir yıldan az, beş yıldan fazla olmamak kaydıyla, aşağıdaki şartlar altında kabul edilir:**

- ✓ Taahhüt ettiği sürenin bitimine **en az üç ay kala** (yurt dışı geçici göreve gidecek uzman erbaşlar için altı ay kala) hizmet süresini uzatmak istediğine dair bir dilekçe ile müracaat etmiş olmak,
- ✓ Almış oldukları son sicil notu, sicil tam notunun yüzde altmış (%60) ve daha yukarısında olmak,

- ✓ Fiiî kadroda münhal bulunmak,
- ✓ İstihdam edildikleri veya edilecekleri kadronun görev özelliklerine göre sınıf ve branşları ile ilgili 8/10/1986 tarihli ve 86/11092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde belirtilen sağlık niteliklerine sahip olmak.
- ✓ 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında malul olan isteklilerden, bilgi ve tecrübelerinin sınıfı için faydalı olması ve fiziki noksanlıklarını kapatabilmesi şartıyla mensup olduğu Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülenler için istihdam edilecekleri kadronun sağlık niteliklerini taşımak şartıyla sözleşmeleri yenilenebilir. Belirtilen şartların mevcut olmaması halinde ise sözleşmenin yenilenmesi söz konusu olmayacaktır. (Yönetmelik madde 12)

E. SÖZLEŞMENİN YENİLENMESİ USULÜ VE YETKİ

- ✓ İşlemleri tamamlanan uzman erbaşların sözleşmelerinin uzatılması, istihdam edildikleri Sahil Güvenlik Ana Ast komutanlıklarınca, tugay, bağımsız tugay, tümen, jandarma bölge (ve eşidi) komutanlıklarınca veya eşidi kurum amirlerince, eşidi eğitim merkezi komutanlıklarınca; ordu ve kolordu (ve eşidi) doğrudan bağlı birlikleri ile eşidi kurum amirlikleri için kurmay başkanlarınca; kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı ile Millî Savunma Bakanlığına doğrudan bağlı birlikleri için personel başkanlarınca veya yetki verilen komutanlıklarca; Sahil Güvenlik Komutanlığı karargâhında ise Sahil Güvenlik Komutanının görevlendireceği Sahil Güvenlik Komutan Yardımcısı tarafından tasdik edilir ve ilgili kuvvet komutanlığına, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bildirilir.
- ✓ Bu şekilde sözleşmelerin uzatılması tasdik edilenler, yeni bir taahhütname imzalayarak göreve devam ederler. Uzman çavuş ve uzman onbaşlıların sözleşmeleri azamî 45 yaşına girdikleri yıla kadar uzatılabilir. (Yönetmelik madde 12)

F. SÖZLEŞMELİ UZMAN ERBAŞLARIN İKRAMIYE HAKKI

- ✓ **Kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlardan; hizmet süresi beş yılı geçmeyenlere, ayrıldıkları tarihte almakta oldukları net maaşları tutarının (27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 14.7.1964 tarihli ve 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç) iki katının toplam hizmet yılı ile çarpımından bulunacak miktarda ikramiye verilir.**
- ✓ **Hizmet süresi beş yılı geçenlere ise, beş yıllık hizmetleri için yukarıdaki esasa göre hesaplanacak tutara; ayrıldıkları tarihte almakta oldukları net maaşları tutarının (375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinde belirtilen ek tazminatlar ile 500 sayılı Kanuna göre ödenen tazminat ve yabancı dil tazminatı hariç), beş yıldan fazla olan hizmet yılı toplamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın ayrıca ilâve edilmesi suretiyle tespit edilecek miktarda ikramiye verilir.**
- Ancak, uzman erbaşlara ödenecek ikramiye, hiçbir suretle ayrıldıkları tarihte almakta oldukları ikramiye ödenmesine esas **net maaşlarının yirmi katını geçemez**. Bir tam yıldan eksik kalan hizmet sürelerinin ikramiyeleri kıst olarak ödenir. İkramiyelerden; damga vergisi hariç, vergi kesilmez. Emeklilik hakkı kazanan uzman erbaşlara, bu ikramiye ödenmez ve bunlar hakkında 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır. Sözleşmesinin sona ermesinden itibaren, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının, personelin malûllüğü hakkında karar vermesine kadar geçecek süre için verilecek ikramiyeye ilişkin faiz ödemesi yapılmaz. (Kanun madde 16, Yönetmelik madde 19)

EMSAL KARARLAR

1. Güvenlik soruşturması sebebiyle eğitimine son verilmeden önce lâzım gelen sağlık şartlarını sağlayan davacının, yargı kararı üzerine işlemlerine/eğitimine kaldığı yerden devam edilmesi gerekirken, davalı idarece yeniden sağlık muayenesine tâbi tutularak adaylığına son verilmesine ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının Deniz Kuvvetleri Komutanlığı... dönem sözleşmeli er alımları kapsamında, ...tarihinde imzalanan ön sözleşme ile İzmir Deniz Er Eğitim Merkezi Komutanlığında anılan tarih itibarıyla sözleşmeli er adayı olarak askeri eğitime başladığı; ancak, davalı idarece davacı hakkında yaptırılan güvenlik soruşturmasının olumsuz neticelendiğinden bahisle ön sözleşmesinin... feshedildiği, iş bu işleme karşı açılan davada... İdare Mahkemesi'nin... tarih ve E:..., K:... sayılı kararı ile dava konusu işlemin iptaline karar verildiği, bu karar üzerine davacının yeniden eğitime başlatıldığı, davacının ilk temin faaliyeti esnasında aldığı sağlık kurulu raporunun, ...Yönergesinde temin faaliyetleri için alınan sağlık raporunun geçerlilik süresinin 1 yıl olduğu ve eğitime başlatılacağı tarih itibarıyla "sözleşmeli er olur" raporunun geçerlilik süresinin dolduğundan bahisle davalı idarece davacının yeniden sağlık raporu almak üzere... Üniversitesi ... Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edildiği, yapılan muayene sonucunda sağlık kurulunca "sözleşmeli er olamaz" yönünde kanaat bildirildiği ve davalı idarece söz konusu sağlık kurulu raporuna dayanılarak davacının sağlık şartlarını taşımadığından bahisle ilişkisinin kesildiği anlaşılmaktadır. Bunun üzerine bakılan dava açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; güvenlik soruşturması sebebiyle eğitimine son verilmeden önce lâzım gelen sağlık şartlarını sağlayan davacının, yargı kararı üzerine işlemlerine/eğitimine kaldığı yerden devam edilmesi gerekirken, davalı idarece yeniden sağlık muayenesine tâbi tutularak adaylığına son verilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... *Bölge İdare Mahkemesi... İdari Dava Dairesince; davacının önceki sözleşmesi, güvenlik soruşturması sebebiyle... tarihinde feshedilmeden önce, sözleşmeli er eğitimi alması için sağlıklı olduğuna dair raporu bulunduğu taraflar arasında ihtilafsız olmakla beraber, bu fesih işleminin yargı kararıyla iptal edilmesinden sonra, davalı idarece yargı kararının gereği yerine getirilerek davacı ile yeniden sözleşme yapıldığı; ancak, idarece raporun geçerli olduğu 1 yıllık sürenin geçmesinden sonra, davacının sözleşmeli er vazifesini yapabilecek durumda olup olmadığının anlaşılabilmesi için davacıdan yeniden sağlık kurulu raporu istenilmesinde hukuki bir engel olmadığı dikkate alındığında, davacının yeniden yapılan sağlık muayenesi sonucu ... tarihli Sağlık Kurulu raporunda, "Sözleşmeli Er Olamaz" kanaati bildirilmesi üzerine, bu rapora istinaden sözleşmesinin feshedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulüne, ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararın kaldırılmasına ve davanın reddine karar verilmiştir.*

Belirtilen karara karşı **Danıştay 12. Dairesi** tarafından yapılan **temyiz incelemesi neticesinde ise;** *Bakılan davada, davalı idarece güvenlik soruşturması sebebiyle adaylığına son verilen davacının yargı kararı üzerine yeniden eğitimine başlatılacağı tarihe kadar sağlık raporunun geçerlik süresinin dolduğu, sürenin dolmamış olması durumunda dahi davalı idarenin adayları yeniden sağlık kontrollerinden geçirme konusunda yetkisinin bulunduğu belirtilmiş ise de; bir idari işlemin idari yargı yerlerince iptali ya da yürütmesinin durdurulması üzerine, idari işlemin tesis tarihinden itibaren tüm hukuksal sonuçlarıyla hukuk aleminden kalkacağı, işlemin hiç tesis edilmemiş hale geleceği tartışmasız olduğundan, eğitime başladığı tarih itibarıyla sağlık şartlarını temin eden ancak güvenlik soruşturması sebebiyle adaylığına son verilen davacının, yargı kararı üzerine eğitim ve nasıp işlemlerinin kaldığı yerden devamı gerekirken, bir başka tabirle, ... İdare Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı iptal kararı üzerine, davacının ilişkisi hiç kesilmemiş gibi emsalleriyle aynı hukuki sürece tâbi tutularak, ilgili mevzuatta öngörülen diğer şartları da sağlaması halinde, eğitimini başarıyla tamamlamasını müteakiben nasıp işlemleri yapılması gerekirken, eğitime ilk başlatıldığında alınan sağlık kurulu raporu sonucunda sağlık şartını sağladığı tespit edilmiş olduğu hususu gözetilmeksizin yeniden sağlık muayenesine tâbi tutulması, idare mahkemesinin iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarının doğurduğu sonuçlar ile idarenin bu kararlar ile mutlak olarak bağlı olduğu*

gözetildiğinde, hukuken olanaklı değildir. Bu durumda, güvenlik soruşturması sebebiyle eğitimine son verilmeden önce lâzım gelen sağlık şartlarını sağlayan davacının, yargı kararı üzerine işlemlerine/eğitimine kaldığı yerden devam edilmesi gerekirken, davalı idarece yeniden sağlık muayenesine tâbi tutularak adaylığına son verilmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varıldığından, dava konusu işlemin iptali yönündeki İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun kabulü ile Mahkeme kararının kaldırılması ve davanın reddi yolundaki temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır denilerek davanın reddi yönündeki istinaf mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

2. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına dayanılarak uzman erbaşların sözleşmelerinin feshi/yenilenmemesi işlemi tesis edilebilmesine hukuken olanak bulunmamaktadır. Dava konusu işlemin iptali gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, ...Komutanlığı Karargah Bölük Komutanlığı emrinde sözleşmeli Jandarma Uzman Çavuş olarak görev yaptığı sırada, ...tarihinde Bölük İdari İşler Astsubayı ile sözlü olarak tartıştıktan sonra boğazını sıkması olayıyla ilgili olarak... Komutanlığı Askeri Mahkemesinde yargılandığı, yapılan yargılama neticesinde... sayılı kararla; üste fiilen taarruz suçunu işlediğinin sabit olduğu görülerek "neticeten 4 ay 5 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına" ve 5271 sayılı CMK'nın 231. maddesi uyarınca "hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına" karar verildiği, bu karara istinaden davacının durumunun "kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılabilir" ve "askerlik mesleği değerlerini sergilemede istenen düzeye erişememe" kapsamında olduğu değerlendirilerek sözleşmesinin yenilenmemesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ...Mahkemesince verilen... sayılı kararda; kanun değişikliğinin yürürlüğe girdiği... tarihinden önce işlenen üste fiilen taarruz suçundan dolayı verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına dayanılarak uzman erbaşların sözleşmelerinin feshi/yenilenmemesi işlemi tesis edilebilmesine hukuken olanak bulunmadığı, davacının üste fiilen taarruz suçunu... tarihinde işlediği dikkate alındığında, **sözleşmesinin yenilenmemesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle**

işlemin iptaline, davacının işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal haklarının tahakkuk tarihlerinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesince; davacının... tarihinde "izinsiz garnizonu terk etmek" disiplinsizliği sebebiyle aylıktan kesme cezasıyla, ... tarihinde "izin süresini geçirme" disiplinsizliği sebebiyle 1 gün hizmet yerine terk etmeme cezasıyla, ... tarihinde ise "usulsüz müracaat ve şikayette bulunmak" disiplinsizliği sebebiyle uyarma cezasıyla cezalandırıldığı, ayrıca ... tarihinde işlediği üste fiilen taarruz suçu sebebiyle Kara Kuvvetleri Komutanlığı ... Askeri Mahkemesi'nin... sayılı kararıyla suçu işlediği sabit görülerek "neticeten 4 ay 5 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına" ve 5271 sayılı CMK'nın 231. maddesi uyarınca "hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına" karar verildiği, yine işlemin tesis edildiği tarih itibariyle... tarihinde işlediği öne sürülen üste fiilen taarruz ve üstü hakaret filleri sebebiyle devam eden yargılamasının bulunduğu, ayrıca iki ayrı icra belgesinin bulunduğu, **her ne kadar mahkeme kararında belirtildiği üzere Uzman Erbaş Kanunu'nun 12. maddesindeki değişikliğinin yürürlüğe girdiği 03/02/2015 tarihinden önce... tarihinde işlenen üste fiilen taarruz suçundan dolayı verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına dayanılarak davacının sözleşmesinin feshi mümkün olmamakla birlikte, bu durumun davacının söz konusu suça konu eyleminin sözleşmesinin yenilenmesi aşamasında değerlendirilmesine engel olmadığı**, dolayısıyla söz konusu suça konu eylemi ile işlem tarihinde devam eden yargılamaya konu üste fiilen taarruz ve üste hakaret eyleminin vahamet derecesi, davacı hakkında verilen disiplin cezaları ve hakkında devam eden icra takipleri gözetildiğinde, davalı idarece davacıdan istifade edilemeyeceği kanaatine varılmasında objektif esaslara göre hareket edildiği, işlemde hukuka aykırı bir yön bulunmadığı sonucuna ulaşılmış olup, dava konusu işlemin iptali ile tazminat talebinin kabulü yönündeki istinafa konu kararda hukuki isabet bulunmadığı gerekçesiyle davalı idarenin istinaf başvurusunun kabulü ile istinafa konu mahkeme kararının kaldırılmasına, davanın reddine karar verilmiştir.

Belirtilen karara karşı **Danıştay 12. Dairesi tarafından yapılan temyiz incelemesi neticesinde ise;** 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu'nun 12. maddesindeki değişikliğinin yürürlüğe girdiği 03.02.2015 tarihinden önce... tarihinde işlenen üste fiilen taarruz suçundan

dolayı verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına dayanılarak uzman erbaşların sözleşmelerinin feshi/yenilenmemesi işlemi tesis edilebilmesine hukuken olanak bulunmadığı sonucuna varıldığından, dava konusu işlemin iptali yönündeki... İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun kabulü ile İdare Mahkemesi kararının kaldırılması ve davanın reddi yolundaki temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Öte yandan, ... tarihli dava konusu işlemin sebebinin idare tarafından, ...tarihinde Bölük İdari İşler Astsubayı ile sözlü olarak tartıştıktan sonra boğazını sıkması olayıyla ilgili olarak ... Komutanlığı Askeri Mahkemesinde yargılandığı, yapılan yargılama neticesinde... sayılı kararla; üste fiilen taarruz suçunu işlediğinin sabit olduğu görülerek "neticeten 4 ay 5 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına" ve 5271 sayılı CMK'nın 231. maddesi uyarınca "hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına" dair karar olarak belirtildiği, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında ise, davalı idarenin savunmasında yer verdiği davacı hakkında verilen disiplin cezaları ve hakkında devam eden icra takipleri gözetilerek davanın reddine karar verildiği görülmekte ise de, idarenin takdir yetkisine dayalı olarak tesis edilen işlemlere karşı açılan davalarda idari yargı yerleri idarece ileri sürülen sebeplerle bağlı olduğundan, idarece ileri sürülmeyen sebeplere dayalı olarak yargısal denetim yapılarak verilen Bölge İdare Mahkemesi kararında bu yönden de hukuka uyarlık bulunmamaktadır denilerek davanın reddi yönündeki istinaf mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

Sözleşmesi feshedilen uzman erbaşların, vazifelerine geri dönebilmeleri için fesih işleminin iptali amacıyla 60 gün içerisinde idari yargıda **idari işlemin iptali davası** açmaları gerekmektedir. Bu süre hak düşürücü süre olup kesinlikle kaçırılmamalıdır.

GEREK YUKARIDA YER VERİLEN KONUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARIMIZ GEREKSE DE BELİRTİLEN EMSAL KARARLARDAN DA ANLAŞILACAĞI ÜZERE; SÖZLEŞMELİ UZMAN ERBAŞ SÖZLEŞMELERİNİN YENİLENMEMESİ VE FESHİNE İLİŞKİN DAVALAR NİTELİKLERİ İTİBARIYLA HASSAS NOKTALAR BARINDIRMAKTA OLUP UZMAN BİR AVUKAT ARACILIĞI İLE TAKİP EDİLMESİ HAK KAYBINA UĞRANILMAMASI ADINA HAYATİ ÖNEM ARZ ETMEKTEDİR.